

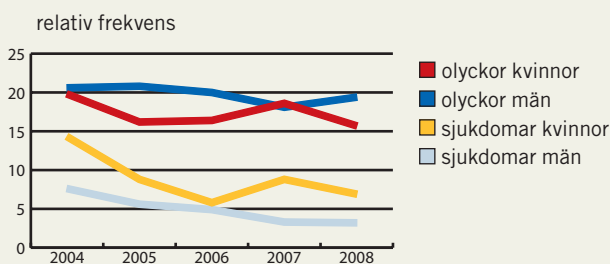
Trävarutillverkning

Inom trävarutillverkning anmäls oftare olyckor som uppstått genom förlorad kontroll över en maskin än i andra branscher. Arbetsskador som orsakats av tung manuell hantering och monotont arbete anges också oftare.

Anmälda arbetsskador enligt lagen om arbetsskade-försäkring (LAF)

Verksamheter som sågning och hyvlig av trä samt montering av trähus står för mer än hälften av anmälningarna inom trävarutillverkning. Sågverks- och maskinoperatörer är dominerande yrkesgrupper. Figur 1 visar utvecklingen av anmälda arbetsskador per tusen förvärvsarbetande.

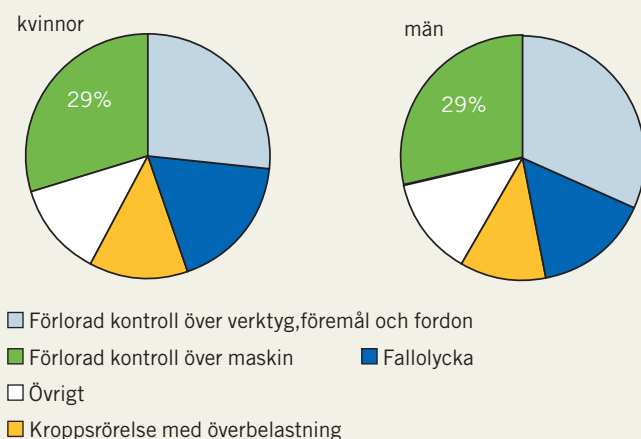
Figur 1. Anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro och arbets-sjukdomar inom trävarutillverkning. Antal fall per tusen förvärvs-arbetande.

Anmälda arbetsolyckor

Åren 2005 - 2008 anmäldes 2 880 arbetsolyckor med sjukfrånvaro inom trävarutillverkning. 370 var kvinnor. Nästan en tredjedel av anmälningarna gäller olyckor som uppstått när man förlorat kontroll över en maskin (figur 2). Det kan jämföras med samtliga branscher där 4 % av kvinnorna respektive 9 % av männen anmäler denna typ av olycka. Exempel: En manlig träindustriarbetare i tjugooårsåldern arbetar med klyvning av plankor med justersåg. En dold spik fick klingan att slå tillbaka. Han förlorade en del av fingret.

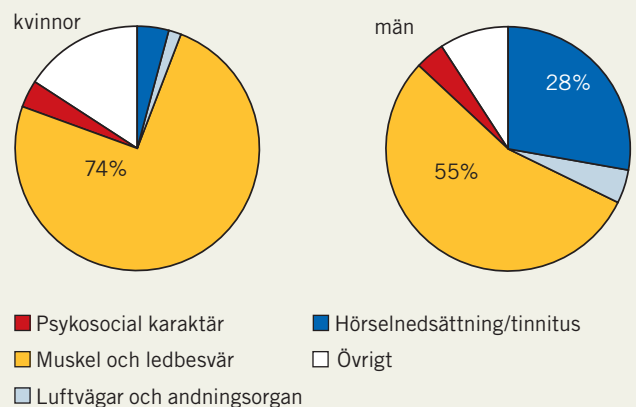
Figur 2. Anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro inom trävaru-tillverkning 2005-2008.

Anmälda arbetssjukdomar

Under perioden 2005 - 2008 anmäldes 680 arbetssjukdomar inom trävarutillverkning varav 160 var kvinnor. Muskel och ledbesvär utgör 75 % av kvinnornas anmälningar (figur 3). Det kan jämföras med 50 % för samtliga branscher. De vanligaste orsakerna som anges är repetitivt arbete samt lyft och förflyttningar av bördor. Exempel: En kvinnlig träindustriarbetare vid ett justerverk sorterar och paketerar sågat virke. Arbetet är monotont och ibland tungt. Det har lett till inflammation i axel och skuldra. En manlig processoperatör inom träfiberindustri lyfter golvplattor från maskin för kontroll. Han bär dem sedan vidare regelbundet vilket lett till diskbråck. Hörselnedsättning eller tinnitus utgör 28 % av männen anmälningar. Det kan jämföras med 17 % för samtliga branscher. Exempel: En manlig sågverksarbetare som sorterar virke har sista året fått väsentligt försämrad hörsel i en bullrig miljö.

Figur 3. Anmälda arbetssjukdomar inom trävarutillverkning 2005-2008. Fördelade efter typ av besvär.

Intervjuundersökning

Arbetsmiljöverkets intervjuundersökning om arbetsorsakade besvär bekräftar för männen del den bild som de anmälda arbetsskadorna ger. Kvinnorna redovisas inte eftersom det statistiska underlaget är för litet. 2004-2008 angav 10 % av männen inom trävarutillverkning besvär till följd av tung manuell hantering jämfört med 6 % för samtliga branscher. Drygt 5 % anger också besvär vid korta upprepade arbetsmoment. Motsvarande andel för samtliga branscher är knappt 3 %.